

[Alfred Jensen.]

for år, ja, dag for dag, og at det sker i hurtigere tempo, efterhånden som tiden skrider frem, således at disse boliger er langt, langt mindre egnede til at huse mennesker end før. Man kan ikke i det lange løb udskyde saneringen af alle disse kondemnerede områder, man må tage fat på den.

Behovet for boliger er altså meget stort, og det var ikke ubegrundet, at man efter krigen, i 1945, udarbejdede planer og udtrykte forhåbninger om, at der kunne opføres 30 000 boliger om året. Forholdene viser, at det var nødvendigt med et så stort byggeri, men vi er jo aldrig kommet op på det store byggeri. Med undtagelse af 1949, da der byggedes 24 000 lejligheder, har vi ikke været over 20 000 lejligheder årlig, ja, der har været år, hvor vi ikke kom nær op på de 20 000, og det byggeri, der er i gang i øjeblikket, viser, at vi i år heller ikke nær kommer op på de 20 000. Jeg ved ikke, om tallet 14 000 holder — det må jeg formode, idet det er det tal, der opereres med fra officiel side den ene gang efter den anden —, men det viser jo, at man ikke for tiden haler ind på det boligbehov, der er; det bevares, og hvis man ikke får mere gang i byggeriet, er der endda mulighed for, at det forøges. Det vil sige, at man ikke engang kan røre ved de saneringsmodne boliger, at man må lade folk bo i det gamle, rådne skidt, som ikke er tjenligt til menneskeboliger, og det er overfor et sådant boligbehov, at den højtærede minister, ja, jeg kan godt sige regeringen, kommer med planer om, at der skal bygges 16 000 boliger. Det er aldeles utilstrækkeligt, og det er aldeles urimeligt, at der ikke sættes mere effektivt ind for at få dette problem løst.

Nu har ministeren i og for sig i sin fremsættelsestale forklaret, hvorfor man ikke opstiller større planer. Det er militærbyggeriet; det er de forhåndenværende materialer, den forhåndenværende arbejdskraft, de økonomiske forhold, herunder naturligvis rentens store højde, der er skyld i, at der ikke planlægges mere boligbyggeri, og at man ikke kan komme op på de 20 000 eller 24 000 lejligheder, som vi har været oppe på en overgang.

Jeg tror, det står enhver klart, at man ikke både kan gennemføre det militære byggeri og tage fat på en rationel løsning af boligproblemet. Når materialer og penge og arbejdskraft i stort omfang forbeholdes militærbyggeriet, må det gå ud over boligbyggeriet. Jeg ved ikke, hvor stor en trøst det er for de husvilde, der bor under almindelig offentlig boligforsorg, eller hvor megen

trøst det kan være for dem, der bor i bunkers eller må klumpe sig sammen i små lejligheder. De får i hvert fald lov at vente, og på samme måde går det med dem, der bor i de saneringsmodne lejligheder. Også de må vente, vente, hvor længe ved ingen. Måske til krigen kommer, så man ved hjælp af bomber og granater kan foretage saneringen, men det er jo absolut ikke nogen tiltalende eller videre hyggelig form at få foretaget en sanering under. Det er både en trist og en folkefjendsk måde at få problemet løst på, og man må vel tage med i betragtning, at man ikke alene vil komme til at udrydde huse, men også mennesker. Det kan måske for visse mennesker synes en løsning på problemet, men jeg mener dog, at det store flertal væmmes ved en sådan tanke og mener, at man burde bruge materialer, penge og arbejdskraft til at løse boligspørgsmålet fremfor at anvende dem i krigspolitikken til det militære byggeri. Derfor forstår jeg så udmærket de tanker, det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp fremsatte i retning af, at man burde sænke tempoet for det militære byggeri.

Jeg har den opfattelse, at man bør indstille det militære byggeri og reservere materialer, penge og arbejdskraft til boligbyggeri, og det er indlysende, at selvom man gør det, skal der foretages endda en gigantisk kraftanstrengelse, for at man kan løse det boligproblem, vi har i landet, og både tilfredsstillende det nuværende boligbehov og få saneret de rådne og uhumske boligkvarterer, der findes.

Det er klart, at når forholdene er sådan, må der træffes ekstraordinære foranstaltninger. Vi har tidligere peget på boligrationering, og det er efter vor opfattelse en udvej, som man kan blive nødt til at slå ind på, hvis vi ikke tager mere rationelt fat på problemet, end regeringens hidtidige politik og de planer, ministeren har fremlagt, angiver, og som det forslag, vi her behandler, indeholder visse dele af. Derfor er de planer, som ministeren har forelagt om boligbyggeriet i den kommende periode, utilstrækkelige og utilfredsstillende. Jeg vil gerne gentage, at det for mig er et tvivlsspørgsmål, om man er i stand til at udfylde det program, der er opstillet. Jeg tror ikke, at man vil nå op på 16 000 lejligheder, lige så lidt som man nåede de 18 000 i fjor; men selvom man skulle nå op på de 16 000, er det jo ikke tilstrækkeligt, fordi man slet ikke haler ind på det boligbehov, der findes.

Såvidt jeg forstod den højtærede ministers fremsættelsestale, har han den opfattelse, at nu er der kommet mere stabilitet over